

SYDÄN- JA KEUHKOKESKUKSEN KEUHKOSAIRAUKSIEN LINJAN UNIAPNEAN PALVELUSETELITOIMINTA JA SÄÄNTÖKIRJA 2020

- Uniapneapotilaan polikliininen tutkimus (**Palveluseteli Uniapnea lääkärikäynti**) ja CPAP-hoidon aloitus ja hoidon alkuvaiheen seuranta (**Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus**)

Sisällys

YLEINEN OSA

1	Palveluseteli	4
2	Määritelmät	4
3	Palvelusetelin luonne	4
4	Sitoumuksen osapuolet	5
5	Sitoumuksen kohde	5
6	Asiakkaan asema	5
7	Palvelusetelin arvo	6
8	Palveluntuottajan velvoitteet	6
8.1	Yleiset vaatimukset	6
8.2	Sähköisen palvelusetelijärjestelmän käytön ehdot	7
8.3	Muut yleiset ehdot	8
9	Muistutukset, kantelut, potilasvahinkoilmoitukset ja potilasvalitukset	9
10	Kuntayhtymän velvoitteet	9
11	Vastuut, vakuutukset ja vahingonkorvaukset	10
12	Rekisterinpito	10
13	Verotus	11
13.1	Tuloverotus	11
13.2	Arvonlisäverotus	11
14	Sitoumuksen toteuttaminen ja noudattamisen valvonta	11
15	Sitoumuksen vastuuhenkilöt	11
16	Sääntökirjan muuttaminen	11
17	Sitoumuksen voimassaoloaika	12
18	Valtuutuksen peruutus	12
19	Noudatettava lainsäädäntö	12

ERITYINEN OSA

1	Asiakkaat ja palvelusetelin myöntäminen	13
1.1	Uniapnean palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat potilaat	13
1.2	Uniapnean palvelusetelimallin ulkopuolelle jäävät potilaat	13
1.3	Palvelusetelin myöntäminen ja vastaanottaminen	13

2	Palvelusetelien arvo ja voimassaoloaika	13
3	Palveluntuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset	14
4	Palvelun sisältövaatimukset	15
4.1	Palvelun yleinen kuvaus	15
4.2	Palvelusetelin piiriin kuuluvat sairaudet	16
5	Uniapnean palveluseteli 1 (Palveluseteli Uniapnea lääkärikäynti)	17
5.1	Palvelun yleiset sisältövaatimukset ja palveluun kuuluvat tutkimukset	17
5.2	Hoitoon pääsy	17
5.3	Palvelun kuvaus: Uniapnean tutkiminen ja hoitopäätös, lääkärin vastaanottokäynti	17
5.3.1	Palvelusetelin 1 (Palveluseteli Uniapnean lääkärikäynti) palveluun sisältyvät tehtävät	17
6	Uniapnean palveluseteli 2 (Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus)	19
6.1	Palvelun yleiset sisältövaatimukset	19
6.2	Hoitoon pääsy ja alkuvaiheen seuranta	19
6.3	Palvelun kuvaus ja palveluun sisältyvät tutkimukset	19
6.3.1	Palvelusetelin 2 (Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus) palveluun sisältyvät tehtävät	20
7	Palvelupalautteen toimittaminen kuntayhtymälle	23
8	Palvelun laatuvaatimukset	23
9	Seuranta ja raportointi	23
10	Palvelun tila- ja välinevaatimukset	24
11	Vastuu komplikaatioista	24
11.1	Palveluntuottajan vastuulla olevat komplikaatiot (terveyspalvelut)	24
11.2	Kuntayhtymän vastuulla olevat komplikaatiot	25
12	Palvelusetelin myöntäjän riippumattomuus	25
13	Potilaan poistaminen kuntayhtymän omasta palvelu/hoidonosta	25
14	Palveluiden laskutus	26
15	Kuntayhtymän tai asiakkaan antamat tiedot/asiakirjat palvelun tuottajalle	26
16	Tietojärjestelmät	26
17	Hakemus palveluntuottajaksi	26
18	Palveluntuottajan irtisanominen ja irtisanoutuminen	27
18.1	Palveluntuottajan irtisanominen	27
18.2	Palveluntuottajan irtisanoutuminen	27
	Liitteet	28

SYDÄN-JA KEUHKOKESKUKSEN KEUHKOSAIRAUKSIEN LINJAN UNIAPNEAN PALVELUSETELITOIMINTA JA SÄÄNTÖKIRJA 2020

YLEINEN OSA

1 Palveluseteli

Palvelusetelillä tarkoitetaan palvelun järjestämisvastuussa olevan kunnan sosiaali- ja terveyspalvelun saajalle myöntämää sitoumusta korvata palvelujen tuottajan antaman palvelun kustannukset kunnan ennalta määräämään arvoon asti. Palvelusetelillä tarkoitetaan toisin sanoen kunnan sitoumusta suorittaa tietty sen ennalta määräämä rahamäärä palveluntuottajalle niiden kustannusten korvaamiseksi, joita tuottajalla on aiheutunut asiakkaalle tuotetusta palvelusta. Palveluseteli voi konkreettisesti maksuvälineenä olla esimerkiksi painettu palveluseteli, sähköinen kortti tai viranomaispäätös.

Palveluseteli on yksi tapa järjestää kunnan lakisäätelisiä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluja. Tämän vuoksi asiakkaan asemaan vaikuttavat samat erityislainsäädännön säännökset kuin muillakin tavoin järjestetyssä sosiaali- tai terveydenhuoltopalveluissa. Palvelusetelin käyttäjällä on kuitenkin muista järjestämistavoista poiketen oikeus valita haluamansa kunnan hyväksymä palveluntuottaja.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009) säätelee palvelusetelin käyttöä. Palvelusetelilakia sovelletaan palvelusetelin käyttämiseen kuntien järjestämissä sosiaali- ja terveyspalveluissa. Lakia sovelletaan ainoastaan yksityisten sosiaali- ja terveyspalvelujen hankkimiseksi. Tämän vuoksi lakia ei voi soveltaa julkisyhteisöjen tuottamien palvelujen hankkimiseen.

Palvelusetelijärjestelmässä kuntayhtymä ei tule sopimusosapuoleksi palvelusta sovittaessa, sillä kyseessä on kuluttajan asemassa olevan asiakkaan ja palveluntuottajan välinen sopimus.

2 Määritelmät

Tässä sääntökirjassa tarkoitetaan:

- 1) asiakkaalla potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettua potilasta;
- 2) palvelusetelillä järjestämisvastuussa olevan kunnan sosiaali- ja terveyspalvelun saajalle myöntämää sitoumusta korvata palvelujen tuottajan antaman palvelun kustannukset kunnan ennalta määräämään arvoon asti;
- 3) omavastuusuudella sitä osuutta yksityisen palveluntuottajan tuottaman palvelun hinnasta, jota kunnan myöntämän palvelusetelin arvo ei kata ja joka jää asiakkaan maksettavaksi.
- 4) Kuntayhtymällä tarkoitetaan HUS kuntayhtymää, tässä sääntökirjassa jäljempänä (yleinen osa ja erityinen osa) HUS, Sydän-ja keuhkokeskusta.

Se, mitä säädetään kunnasta, soveltuu myös kuntayhtymään.

3 Palvelusetelin luonne

Sääntökirja ei ole sopimus kunnan ja palveluntuottajan välillä. Sääntökirjassa kuntayhtymä asettaa palvelusetelilain 5 §:ssä mainitut hyväksymiskriteerit palvelun tuottajille.

Sikäli kun sääntökirjassa on asetettu vaatimuksia/velvoitteita kunnalle, kyse ei ole kunnan velvoitteista palveluntuottajaa tai muitakaan kohtaan. Näissä vaatimuksissa/velvoitteissa on kyse kunnan sisäisistä menettelytapaohjeista.

4 Sitoumuksen osapuolet

Yksityinen palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja siitä alkaen, kun palveluntuottaja hyväksytään palvelusetelillä toteutettavien sosiaali- tai terveyspalvelujen tuottajaksi. Itse palvelua tuottaessa sitä koskevan sopimuksen osapuolina ovat palveluntuottaja ja asiakas ja sopimuksen sitoumukset ja vastuut eivät kohdistu kuntaan.

5 Sitoumuksen kohde

Kuntayhtymä ei ole yksittäisen palvelusopimuksen osapuoli, mutta tässä sääntökirjassa kuntayhtymä määrittlee ne vaatimukset, joita hyväksytyiltä palveluntuottajilta edellytetään. Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja.

6 Asiakkaan asema

Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä, jolloin kuntayhtymän tulee ohjata hänet kuntayhtymän muilla tavoin järjestämien palvelujen piiriin.

Palvelusetelin saanut asiakas tekee palveluntuottajan kanssa sopimuksen palvelun hankkimisesta. Tätä sopimussuhdetta koskevat sopimuksen sisällön mukaan määräytyvät kuluttajaoikeuden ja sopimusoikeuden säännökset ja oikeusperiaatteet. Asiakkaan ja palveluntuottajan välistä sopimusta koskevan erimielisyyden saattamisesta kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi säädetään kuluttajariitalautakunnasta annetussa laissa.

Kuntayhtymän on selvitettävä asiakkaalle tämän asema palveluseteliä käytettäessä, palvelusetelin arvo, palvelun tuottajien hinnat, omavastuuosuuden määräytymisen perusteet ja arvioitu suuruus sekä vastaavasta palvelusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain mukaan määräytyvä asiakasmaksu.

Asiakkaan on annettava palvelusetelin myöntämistä varten tarvittavat tiedot. Asiakkaalle on annettava myös tieto siitä, mistä muualta ja mitä häntä koskevia tietoja voidaan hänen suostumuksestaan riippumatta hankkia.

Asiakkaalle on varattava tilaisuus tutustua muualta hankittuihin tietoihin ja antaa asiassa tarpeellista selvitystä.

Sen lisäksi, mitä palvelusetelilaissa säädetään, asiakkaan asemaan sovelletaan potilaan asemasta ja oikeuksista annettua lakia.

Asiakkaan valittua palvelusetelin, hänen tulee itse hakeutua hyväksytyille yksityiselle palveluntuottajalle.

Reklamaatiofilanteessa kuluttajan tulee ilmoittaa tyytymättömyydestään sopimuskomppanilleen eli palveluntuottajalle.

Palvelujen tuottamiseen palvelusetelillä sovelletaan kuluttajansuojalakia. Lain mukaan elinkeinonharjoittaja ei muun muassa saa käyttää kulutushyödykettä tarjotessaan sopimusehtoa, jota hyödykkeen hinta ja muut asiaan vaikuttavat seikat huomioon ottaen on pidettävä kuluttajien kannalta kohtuuttomana. Asiakkaalla on oikeus käyttää kuluttajansuojalainsäädännön mukaisia oikeusturvakeinoja reklamaatiofilanteessa. Virheen seuraamuksista on säädetty kuluttajansuojalain 5 luvussa. Seuraamuksiin kuuluvat kuluttajan oikeus pidäytyä maksusta, virheen oikaisu, hinnanalennus ja kaupan purku sekä vahingonkorvaus. Palveluseteliä käyttävä asiakas voi saattaa sopimussuhteestaan koskevan erimielisyyden kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi.

7 Palvelusetelin arvo

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 4 ja 5 §:ssä asiakkaalle maksuttomiksi säädettyjen sosiaali- ja terveystalvelujen hankkimiseksi annettavan palvelusetelin arvo tulee määrätä niin, että asiakkaalle ei jää maksettavaksi omavastuusuutta.

Jos palvelusetelin arvo on tulosidonnainen, palvelusetelin arvosta on annettava päätös asiakkaalle. Viranomaisen oikeuteen saada tulosidonnaisen palvelusetelin arvon määrittämistä varten tarpeellisia tietoja ja selvityksiä sovelletaan, mitä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 14 a §:ssä säädetään viranomaisen oikeudesta saada tietoja asiakasmaksuja määrittäessä.

Palvelusetelin arvoa määrittäessä ei oteta huomioon palveluja, jotka asiakas ostaa oma-aloitteisesti palveluntuottajalta.

Palveluseteli on voimassa määräajan.

Palvelusetelin arvoa on korotettava palvelusetelilain 7 §:n 1 momentissa säädettyä korkeammaksi, jos asiakkaan tai hänen perheensä toimeentulo tai asiakkaan lakisöäteinen elatusvelvollisuus muutoin vaarantuu, taikka se on tarpeen muut huollolliset näkökohdat huomioon ottaen. Palvelusetelin arvon korottamista koskevasta asiasta on tehtävä päätös.

Asiakkaalla ei ole oikeutta saada sairausvakuutuslain mukaista korvausta omavastuusuuteen. Matkakustannuksista voi kuitenkin saada korvausta siten kuin sairausvakuutuslaissa säädetään. Palvelusetelipalvelu ei oikeuta kotitalousvähennykseen.

Tulosidonnaisen palvelusetelin arvoa tai palvelusetelin arvon korottamista koskevaan päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

Asiakas saa tehdä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista kirjallisen oikaisuvaatimuksen kunnan monijäseniselle toimielimelle, joka vastaa asianomaisen palvelun järjestämisestä kunnassa. Oikaisuvaatimuksen tekemistä koskevien ohjeiden antamisesta säädetään hallintolain 46 §:ssä. Toimielimen oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Valitus voidaan antaa myös toimielimelle, jonka on toimitettava se oman lausuntonsa ohella hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Kuntayhtymä voi asettaa palvelun tuottajien hyväksymiskriteeriksi sen, että palvelusetelillä tuotettava palvelu saa maksaa enintään tietyn euromäärän. Hinta voidaan myös jättää vapaasti markkinoiden määrittelemäksi.

8 Palveluntuottajan velvoitteet

8.1 Yleiset vaatimukset

Palveluntuottaja on (palvelusetelijärjestelmän puitteissa) palvelua tuottava, yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990) tarkoitettu palveluntuottaja ja sitoutuu täyttämään seuraavat palvelusetelilain (569/2009) 5 §:n mukaiset yleiset ehdot.

Kuntayhtymällä on oikeus vaatia palveluntuottajaa toimittamaan kirjalliset todistukset tai muun riittävän näytön siitä, että tässä kohdassa mainitut yleiset edellytykset täyttyvät.

- a) Rekisteröinti ennakoperintärekisteriin
Palveluntuottaja sitoutuu olemaan rekisteröitynä verohallinnon ennakoperintärekisterissä. Ennakoperintärekisteröinti on yksi yritystoiminnan perustunnusmerkeistä ja palvelusetelilaki edellyttää sitä jokaiselta palvelusetelituotannossa mukana olevalta palveluntuottajalta.

- b) **Palveluntuottajaa koskevan erityislainsäädännön edellytykset**
 Palvelujen tuottajan tulee täyttää kulloinkin voimassa olevat, sitä koskevat erityislainsäädännön edellytykset. Tässä tapauksessa erityislainsäädännöllä tarkoitetaan erityisesti yksityisestä terveydenhuollosta annettua lakia (152/1990) tai yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annettua lakia (603/1996). Palvelua tuottavan yksikön kohdalla edellytysten täytyminen on tarkastettu yksikön perustamisvaiheessa. Perustamisluvan myöntää toimivaltainen aluehallintovirasto (AVI) tai Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira ja luvan saanut palvelujen tuottaja rekisteröidään yksityisten sosiaali- ja terveyspalvelujen antajien Ysteri-rekisteriin, jota AVIt ylläpitävät yhdessä Valviran kanssa. Muuta kuin ympärivuorokautista sosiaalipalvelutoimintaa harjoittava palvelujen tuottaja on toimiluvan hakemisen sijaan velvollinen tekemään ilmoituksen toiminnan aloittamisesta sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle siinä kunnassa, jossa palveluja annetaan.
- c) **Vähimmäispalvelutaso**
 Palveluntuottajan palvelutason tulee olla vähintään yhtä hyvä kuin kuntayhtymän omana palvelunaan tuottaman palvelun taso. Käytännössä kuntayhtymä hyväksyy palvelun tason siinä vaiheessa, kun se valitsee tietyn palveluntuottajan mukaan palvelusetelijärjestelmään ja ottaa tältä asiaa koskevan sitoumuksen.
- d) **Vakuutus turva**
 Palveluntuottaja sitoutuu ottamaan ja pitämään voimassa toimintansa edellyttämät lakisääteiset vakuutukset vastuun varalta, kuten potilasvahinkolain sekä terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain mukaiset vakuutukset.
- e) **Kuntayhtymän asettamat muut vaatimukset**
 Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan kuntayhtymän kussakin yksittäistapauksessa mahdollisesti asettamia muita vaatimuksia. Kuntayhtymä voi kussakin yksittäistapauksessa asettaa palvelua tuottavalle yksikölle edellä mainittujen edellytysten lisäksi myös muita vaatimuksia. Tämän säännöksen tarkoituksena on antaa kuntayhtymälle joustavat mahdollisuudet huomioida esimerkiksi tietyn asiakasryhmän erityistarpeet. Kuntayhtymä voi vaatia, että palveluntuottaja ylittää tietyt minimiedellytykset esimerkiksi resurssiensa puolesta, mutta tällaista ehtoa ei saa muotoilla tiettyä palveluntuottajaa suosivaan ja toisia syrjivään muotoon.

8.2 Sähköisen palvelusetelijärjestelmän käytön ehdot

Sähköinen palvelusetelijärjestelmä sisältää potilastietoja ja palveluntuottajan tulee siten valvoa erityisen tarkasti omien käyttöoikeuksien myöntämistä, hallintaa sekä niiden käyttöä. Palveluntuottaja on myös velvollinen ilmoittamaan kuntayhtymälle havaitsemistaan järjestelmään liittyvistä uhkatekijöistä tai väärinkäytösepäilyistä.

Palveluntuottaja sitoutuu täyttämään erityisesti seuraavat ehdot:

- Palveluntuottajan on noudatettava kaikkia potilastietoja sisältävien sähköisten järjestelmien sekä niiden käyttöä koskevaa lainsäädäntöä ja viranomais määräyksiä ja ohjeita.
- Palveluntuottaja vastaa oman organisaation käyttäjätunnusten hallinnoinnista. Tämä pitää sisällään uusien tunnusten luonnin, käyttäjien käyttöprofiilien asianmukaisen valinnan, salasanojen ylläpidon, sekä käyttäjätunnusten poistamisen.
- Mikäli palveluntuottajan pääkäyttäjä ei ole terveydenhuollon ammattihenkilö ja siten ole oikeutettu Väestörekisterikeskuksen terveydenhuollon ammattikorttiin, tulee pääkäyttäjällä olla voimassa oleva terveydenhuollon henkilöstökortti tai toimijakortti järjestelmään kirjautumista varten.
- Kaikilla järjestelmää käyttävillä hoitohenkilöillä tulee olla voimassa oleva Väestörekisterikeskuksen terveydenhuollon ammattikortti järjestelmään kirjautumista varten.
- Uutta tunnusta luotaessa tulee palveluntuottajan varmistaa käyttäjän henkilöllisyys, sekä oikeus käyttää profiiliin käyttäjälle valtuuttamia tietoja. Tunnusta luotaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota käyttäjän varmentamisessa käytettäviin tietojen oikeellisuuteen, kuten

sähköpostiosoitteeseen sekä matkapuhelinnumeroon. Lisäksi tulee käyttäjätunnus ja salasana toimittaa käyttäjälle luotettavasti ja suojattua kanavaa käyttäen. (Sähköposti ei ole suojattu kanava.)

- f) Salasanoja tai käyttäjän yhteystietoja muutettaessa tulee näiden oikeellisuudesta varmistua, sekä uusi salasana toimittaa käyttäjälle luotettavasti ja suojattua kanavaa käyttäen. (Sähköposti ei ole suojattu kanava.)
- g) Palveluntuottajan työntekijän työsuhteen päättyessä on palveluntuottaja velvollinen viipymättä poistamaan työntekijän käyttäjätunnukset.
- h) Palveluntuottaja on velvollinen viipymättä vaihtamaan salasanan tai poistamaan käyttäjän, mikäli jompikumpi näistä on kadonnut tai on epäily salasanan tai käyttäjätunnusten joutumisesta vieraan henkilön haltuun.
- i) Palveluntuottaja on velvollinen viipymättä ilmoittamaan kuntayhtymälle, mikäli on olemassa epäily, että ulkopuolinen taho on voinut päästä käsiksi järjestelmään tai sen sisältämiin tietoihin.

8.3 Muut yleiset ehdot

Palveluntuottaja sitoutuu näiden sääntöjen kohdassa 7.1 esitetyn lisäksi jatkuvasti täyttämään kuntayhtymän erikseen asettamat asiakkaiden tai asiakasryhmien tarpeisiin, palvelujen määrään tai laatuun tai kuntayhtymän olosuhteisiin liittyvät taikka muut vastaavat vaatimukset.

Palveluntuottaja sitoutuu täyttämään erityisesti seuraavat ehdot:

- a) Palveluntuottajan on noudatettava kaikkia palveluntuottajaa ja sen toimintaa koskevaa lainsäädäntöä ja viranomais määräyksiä ja ohjeita.
Palveluntuottajan tuottamien palvelujen on jatkuvasti vastattava vähintään sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta ja että palveluntuottaja toteuttaa asiakkaansa oikeuden laadultaan hyvään terveyden- ja sairaanhoitoon sekä sosiaalipalveluihin. Palveluntuottaja sitoutuu kuvaamaan kuntayhtymälle, miten sen henkilöstö ylläpitää ammattitaitoaan.
- b) Palveluntuottajan toimitilojen on jatkuvasti täytettävä turvallisuusmääräykset niin että yksikössä huolehditaan asiakkaiden turvallisuudesta lain ja viranomaisten määräysten mukaisesti ja täytettävä lain edellyttämät palveluntuottajalle asetetut hyväksymisedellytykset.
- c) Liikuntarajoitteisella, esimerkiksi pyörätuolia käyttävällä asiakkaalla tulee olla esteetön pääsy palveluntuottajan toimitiloihin.
- d) Palveluntuottajalla on oltava internet-sivut, joilta käy ilmi toimitilojen osoitetiedot sekä tarjottavien palvelujen hintatiedot.
- e) Mikäli palveluun varataan vastaanottoaika, on palveluntuottajan informoitava palveluseteliä käyttävästä asiakasta siitä, että asiakkaan on itse maksettava enintään 50 % potilaalta mahdollisesti perittävistä omavastuuosuudesta, mikäli tämä jättää ajanvarauksen peruutuksen tekemättä tai peruuttuaan ajan liian myöhään.
- f) Tarjottavien palvelujen omavastuuosuudet tulee ilmoittaa kuntayhtymälle sekä potilaalle hänen pyynnöstään. Palveluntuottajan tulee olla tavoitettavissa puhelimitse palvelua tuottavan toimipisteen voimassa olevana aukioloaikana.
- g) Asiakkaalla on oikeus saada palvelua valintansa mukaan joko suomen tai ruotsin kielellä. Palveluntuottaja sitoutuu huolehtimaan siitä, että sen henkilökuntaan kuuluu riittävä määrä tämän kohdan edellytykset täyttäviä henkilöitä.
- h) Palveluntuottaja sitoutuu huolehtimaan siitä, että palveluntuottaja taikka sen johtohenkilö tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävä henkilö ei ole syyllistynyt rikosrekisteristä ilmenevällä lainvoimaisella tuomiolla laissa julkisista hankinnoista 80 tai 81 §:ssä mainittuun rikokseen tai tekoon tai laiminlyöntiin. Jos tällaisia tekoja ilmenee, kuntayhtymä voi ottaa tuottajalta myös sopimuskauden aikana pois oikeuden tuottaa palvelusetelillä palveluja.
- i) Palveluntuottaja sitoutuu toimimaan siten, että asiakastytytyväisyys on hyvä.
- j) Palveluntuottaja sitoutuu toimittamaan potilaan hoitopalautteen viipymättä mutta viimeistään kahden viikon kuluessa hoidosta/viimeisestä kontaktista palveluntuottajan luona potilaalle, lähettävälle lääkärille ja kuntayhtymälle. Hoitopalautteen tulee olla kuntayhtymän käytettävissä ennen kuin lasku maksetaan. Hoitopalautteen tulee olla kuntayhtymän käytettävissä ennen kuin lasku maksetaan.

- k) Palveluntuottajan tulee informoida kuntayhtymää säännöllisesti tarjoamiensa palvelujen laadun valvonnasta sekä hoitopalvelujen osalta potilasturvallisuudesta. Kuntayhtymää tulee erityisesti informoida asiakkaiden ja potilaiden tekemistä reklamaatioista, reklamaatioihin johtaneista syistä ja niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä.
- l) Palveluntuottaja laatii potilas- ja asiakasasiakirjat palvelutapahtuman yhteydessä. Palveluntuottajan tulee noudattaa huolellisuutta tietojen käsittelyssä ja esimerkiksi huolehtia siitä, että salassa pidettäviä tietoja käsitellään oikein. Palveluntuottaja huolehtii siitä, että palveluntuottajan käsitellessä sopimuksen kohteen toteuttamisen yhteydessä tilaajan henkilötietoja sopimusasiakirjat sisältävät EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (2016/679) sekä muun tietosuojalainsäädännön edellyttämät seikat ja että niitä noudatetaan. Palveluntuottajan käsitellessä palvelusetelin kohteen toteuttamisen yhteydessä henkilötietoja, joiden osalta kuntayhtymä on rekisterinpitäjä, huolehtii palveluntuottaja siitä, että sopimusasiakirjat sisältävät EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (2016/679) sekä muun tietosuojalainsäädännön edellyttämät seikat ja että niitä noudatetaan. Palveluntuottajan tulee tällöin tarvittaessa saattaa toimintansa tietosuojalainsäädännön mukaiseksi ilman erillistä korvausta. Kuntayhtymä on palvelusetelillä järjestettävässä palvelussa syntyvien potilas- ja asiakasasiakirjojen henkilötietolaissa tarkoitettu rekisterinpitäjä.
- m) Palveluntuottajan tulee asiakirjoja käsitellessään noudattaa, mitä kunnan asiakirjojen käsittelystä säädetään (laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999). Asiakirjojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia julkisuuslain säädöksiä sovelletaan asiakirjoihin silloinkin, kun ne ovat palveluntuottajan hallussa. Asiakirjojen käsittelyä säätelee myös laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007).
- n) Palveluntuottajan markkinoinnin on oltava asiallista, luotettavaa ja hyvän tavan mukaista. Ylisanoja tai vertailumuotoja ei saa käyttää. Markkinoinnilla ei tule luoda tarpeetonta sosiaali- tai terveydenhuoltopalvelujen kysyntää. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot vastaanotto paikasta, -ajasta ja ajanvarausmahdollisuudesta. Hinnosta ilmoittamisen tulee tapahtua vertailukelpoisella tavalla siten, että palveluseteliä käyttävä asiakas voi vaivatta päätellä sen osuuden, joka jää hänen maksettavakseen.
- o) Hyväksytyllä palveluntuottajalla on velvollisuus osoittaa palvelusta vastaava henkilö sääntökirjan erityisen osan henkilöstöstä koskevien vaatimusten mukaan.

Palveluntuottaja vastaa myös alihankkijoidensa toiminnasta.

9 Muistutukset, kantelut, potilasvahinkoilmoitukset ja potilasvalitukset

Potilaslain mukaan potilaan oikeusturvakeinoja ovat terveydenhuollon toimintayksikön vastaavalle johtajalle tehtävä muistutus sekä oikeus tehdä kantelu hoidosta tai hoitoon liittyvästä kohtelustaan terveydenhoitoa valvovalle viranomaiselle, joita ovat aluehallintovirastot, sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirasto Valvira sekä eduskunnan oikeusasiamies

Palveluntuottaja vastaa itse palvelusetelillä tuotettua hoitoa koskevista valituksista, kanteluista ja hoitovahinkoilmoituksista. Sen tulee raportoida kuntayhtymälle niistä samoin kuin kaikkia edellä mainittuja koskevista ratkaisuista.

10 Kuntayhtymän velvoitteet

Kuntayhtymän on pidettävä luetteloa hyväksymistään palveluntuottajista. Tiedot tuottajista, näiden tuottamista palveluista ja niiden hinnoista tulee olla julkisesti saatavilla internetissä ja muulla soveltuvalla tavalla.

Kuntayhtymän on selvitettävä asiakkaalle tämän asema palveluseteliä käytettäessä, palvelusetelin arvo, palveluntuottajien hinnat, omavastuuosuuden määräytymisen perusteet ja arvioitu suuruus sekä vastaavasta palvelusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain mukaan määräytyvä asiakasmaksu.

Kuntayhtymän täytyy informoida asiakasta siitä, mistä ja mitä häntä koskevia tietoja voidaan hänen suostumuksestaan hankkia. Kuntayhtymän on varattava asiakkaalle tilaisuus tutustua muualta hankittuihin tietoihin ja tarvittaessa antaa asiaa koskevaa selvitystä.

Kuntayhtymän tulee peruuttaa palveluntuottajan hyväksyminen ja poistaa tuottaja luettelosta, jos hyväksymiselle asetetut edellytykset eivät enää täyty tai palvelujen tuottaja pyytää hyväksymisen peruuttamista.

Kuntayhtymällä on lisäksi velvollisuus valvoa hyväksymiensä tuottajien palvelujen laatua hyväksymismenettelyn lisäksi myös palvelujen tuottamisen yhteydessä. Kuntayhtymän tulee täten varmistaa, että palvelujen tuottajat täyttävät toiminnalle asetetut vähimmäisedellytykset.

Kuntayhtymä valitsee palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat palveluntuottajat palvelusetelilain edellyttämällä tavalla. Kuntayhtymän tulee ottaa palveluntuottajan valintaa koskeva asia käsittelyyn viimeistään yhden (1) kuukauden kuluessa palveluntuottajan ilmoittautumisesta ja tehtävä päätös palveluntuottajan hyväksymisestä tai hylkäämisestä kolmen (3) kuukauden kuluessa ilmoittautumisesta.

11 Vastuut, vakuutukset ja vahingonkorvaukset

Potilasvahingoista aiheutuvat korvaukset ja korvauskäsittelystä aiheutuneet kustannukset kohdistetaan sen tahon potilasvakuutukseen, jonka toiminnan tai laiminlyönnin yhteydessä ilmoitettu henkilövahinko tapahtui tai sai alkunsa.

Asianosaisen selvitys -lomakkeella Potilasvakuutuskeskukselle ilmoitetaan henkilövahinkoon osallisten tiedot työnantajasta ja palvelussuhteen laadusta. Viime kädessä palveluntuottaja vastaa aiheuttamistaan vahingoista vahingonkorvauslain mukaisesti. Kuntayhtymä ei vastaa palveluntuottajan aiheuttamista vahingoista palvelujen saajalle.

12 Rekisterinpito

Kuntayhtymä on palvelusetelillä järjestettävässä palvelussa syntyvien potilas- ja asiakirjojen henkilötietolaisissa tarkoitettu rekisterinpitäjä. Palvelujen tuottajan tulee asiakirjoja käsitellessään noudattaa, mitä kunnan asiakirjojen ja henkilötietojen käsittelystä säädetään sekä käsikirjan liitteenä olevaa yleistä tietoturvaliitettä.

Asiakas- ja potilasasiakirjat, jotka syntyvät setelillä palvelua järjestettäessä ja toteutettaessa, ovat viranomaisen asiakirjoja.

Vaikka palveluntuottaja laatii asiakirjat palvelutapahtuman yhteydessä, vastaa kuntayhtymä rekisterinpitäjänä viime kädessä niiden käsittelystä. Palvelujen järjestämisen ja toteuttamisen kannalta olennaiset tiedot on tallennettava viimeistään palvelutapahtuman päättyessä aina kuntayhtymän omaan asiakas- tai potilasrekisteriin. Palveluntuottajan ja kuntayhtymän tulee myös varmistaa, että palvelujen järjestämisen ja toteuttamisen kannalta tarpeelliset tiedot siirtyvät osapuolelta toiselle palvelutapahtuman eri vaiheissa. Tämä mahdollistaa sen, että jokaisen potilaan ja asiakkaan asiakirjat muodostavat hänen hoitonsa tai huoltonsa kannalta välttämättömän jatkuvan kokonaisuuden, johon tulee hoitoa ja huoltoa koskevat ratkaisut perustaa.

Palveluntuottajien tulee laatia asiakas- ja potilastietoja sisältävät asiakirjat EU:n tietosuoja-asetuksen tietosuojalain, potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain sekä potilasasiakirja-asetuksen edellyttämällä tavalla. Palveluntuottajan tulee noudattaa asiakas- ja potilasasiakirjoja käsitellessään myös, mitä kunnan asiakirjojen käsittelystä säädetään. Palveluntuottajien tulee toteuttaa asiakirjojen käsittely vastaavasti kuin laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä edellyttää. Palvelusetelijärjestelmän kohteen tietosuojan,

tietoturvallisuuteen ja HUSin aineiston käsittelyyn ja salassapitoon liittyvistä seikoista noudatetaan sääntökirjan lisäksi liitteenä olevan tietoturvallisuusliitteen liitteen määräyksiä.

13 Verotus

13.1 Tuloverotus

Palveluseteli on saajalleen veroton etuus. Verottomuus edellyttää, että palveluseteli

- myönnetään selkeästi määritettyihin palveluihin
- on henkilökohtainen eikä siirrettävissä toiselle henkilölle
- ei ole suoraan asiakkaalle maksettavaa rahaa, jonka käytön hän itse määrittelee

Palveluseteliä käytettäessä asiakkaan omavastuu ei oikeuta kotitalousvähennykseen tuloverotuksessa.

13.2 Arvonlisäverotus

Arvonlisäverolain 34 §:n mukaan veroa ei suoriteta terveyden- ja sairaanhoitopalvelun myynnistä. Terveyden ja sairaanhoitopalvelulla tarkoitetaan ihmisen terveydentilan sekä toiminta- ja työkyvyn määrittämiseksi taikka terveyden sekä toiminta- ja työkyvyn palauttamiseksi tai ylläpitämiseksi tehtäviä toimenpiteitä, jos kysymyksessä on:

- 1) valtion tai kunnan ylläpitämässä terveydenhuollon toimintayksikössä annettava hoito taikka yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa tarkoitettu hoito;
- 2) sellaisen terveydenhuollon ammattihenkilön antama hoito, joka harjoittaa toimintaansa lakiin perustuvan oikeuden nojalla tai joka on lain nojalla rekisteröity.

14 Sitoumuksen toteuttaminen ja noudattamisen valvonta

Kuntayhtymä on palvelusetelilain nojalla velvollinen valvomaan hyväksymiensä yksityisten palveluntuottajien tuottamien palvelujen tasoa ja poistamaan palveluntuottajan hyväksytyjen palveluntuottajien joukosta, mikäli sääntökirjan määräyksiä ei noudateta. Asiakkaan käyttäessä palveluseteliä kuntayhtymä ei ole sopimussuhteessa sosiaali- tai terveyspalvelua tuottavaan yksityiseen palveluntuottajaan, mutta palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja. Mikäli palveluntuottaja ei täytä sääntökirjassa määrättyjä ehtoja, kuntayhtymä voi poistaa palveluntuottajan hyväksytyjen palvelun tuottajien joukosta.

15 Sitoumuksen vastuuhenkilöt

Kuntayhtymä ja palveluntuottaja asettavat nimeltä tai asemaltaan henkilön tai henkilöt, jotka toimivat yhteyshenkilöinä ja vastuuhenkilöinä sitoumuksen toteuttamisessa ja ilmoitusten vastaanottajina.

16 Sääntökirjan muuttaminen

Kuntayhtymällä on oikeus tehdä muutoksia tämän sääntökirjan ja sen liitteiden sisältämiin määräyksiin. Kuntayhtymä ilmoittaa muutoksista palveluntuottajalle kirjallisesti välittömästi päätöksen tekemisen jälkeen. Mikäli palveluntuottaja ei halua tulla sidotuksi muuttuneisiin sääntöihin, tulee sen ilmoittaa siitä kirjallisesti kuntayhtymälle kuudenkymmeneen (60) päivän kuluessa muutosilmoituksen lähettämisestä. Mikäli kuntayhtymälle ei toimiteta edellä mainittua ilmoitusta, sitoutuu palveluntuottaja noudattamaan muuttuneita ehtoja muutosilmoituksessa mainitusta päivästä lukien, kuitenkin aikaisintaan kuusikymmentä (60) päivää muutosilmoituksen toimittamisesta.

17 Sitoumuksen voimassaoloaika

Tämä sääntökirja on voimassa toistaiseksi.

18 Valtuutuksen peruutus

Kuntayhtymällä on oikeus peruuttaa palveluntuottajalle myönnetty valtuutus toimia palvelusetelijärjestelmässä ja poistaa palveluntuottajan nimi hyväksytyjen palveluntuottajien luettelosta välittömästi ilman irtisanomisaikaa, mikäli:

- 1) hyviä hoitokäytäntöjä ei noudateta;
- 2) palvelun tarjoaja ei noudata kuntayhtymän kirjallisesta kehotuksesta huolimatta sopimuksen/sitoumuksen tai sen liitteiden ehtoja;
- 3) palveluntuottaja on tullut maksukyvyttömäksi, ei ole kyennyt hoitamaan laskujaan eräpäivään mennessä, on aloittanut akordimenettelyn, on asetettu selvitystilaan tai on välittömässä vaarassa tulla asetetuksi selvitystilaan; tai
- 4) palveluntuottaja tai joku sen johtoon kuuluva henkilö on tuomittu syällisenä elinkeinotoimintaan liittyvässä rikoksessa.

19 Noudatettava lainsäädäntö

Sitoumukseen/sopimukseen noudatetaan Suomen lakia.

PALVELUKOHTAINEN OSIO – SÄÄNTÖKIRJAN ERITYINEN OSA

1 Asiakkaat ja palvelusetelin myöntäminen

1.1 Uniapnean palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat potilaat

Palveluseteliasiakkuus edellyttää HUSin Sydän- ja keuhkokeskuksen keuhkosairauksien linjan erikoislääkärin tekemää uniapnean hoidon tarpeen arviointia. Hoidon tarpeen arvioinnissa HUS Sydän- ja keuhkokeskuksen keuhkosairauksien linjan lääkäri toteaa, että potilas tarvitsee todetun uniapneansa vuoksi ei-kiireellistä uniapnean tutkimukseen ja hoitoon perehtyneen yleis- tai erikoislääkärin kliinistä tutkimusta lääkärin vastaanotolla (**palveluseteli 1, Palveluseteli Uniapnea lääkärikäynti**) ja/tai uniapnean CPAP-hoidon aloitusta ja alkuvaiheen seurantaan varten (**palveluseteli 2, Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus**).

Keuhkosairauksien yksikössä tapahtuneen hoidon tarpeen arvioinnin jälkeen potilaalle voidaan tarjota palveluseteliä/palveluseteleitä, jos arvioinnin perusteella katsotaan, että hoidon järjestäminen palvelusetelin/palvelusetelien avulla on potilasturvallista.

Uniapnean hoitoa tarvitsevien potilaiden määrä on koko Suomessa lisääntynyt voimakkaasti vuoden 2019 aikana. Palvelusetelijärjestelmän tavoitteena on nopeuttaa hoitoa tarvitsevien uniapneapotilaiden hoitoon pääsyä. Kiireettömään tutkimukseen ja hoitoon potilaiden tulisi päästä 3 kuukauden kuluessa. Palveluseteleitä käytetään tilanteissa, joissa potilaan hoitoon pääsy uhkaa kestää selvästi pitempään kuin 3 kuukautta.

1.2 Uniapnean palvelusetelimallin ulkopuolelle jäävät potilaat

Palvelusetelijärjestelmää ei käytetä, jos potilas tarvitsee uniapnean suhteen kiireellistä hoitoa, tai jos joku muu apuväline kuin tavanomainen automaattinen CPAP-laite (ts. APAP-laite) olisi asianmukaisin hoitovaihtoehto, eikä potilailla, joilla tarvitaan vireystilan mittausta tai muuta objektiivista arviota/kannanottoa uniapnean vaikutuksesta potilaan vireystilaan (esim. ammattikuljettajat). Lisäksi on muita erityisryhmiä joita palveluseteli ei koske, kts. tarkemmin kohta 4.2.

1.3 Palvelusetelin myöntäminen ja vastaanottaminen

Saatuaan palvelusetelin/palvelusetelit potilas valitsee itselleen sopivan palveluntuottajan ja toimittaa tälle palvelusetelin/palvelusetelien tunnisteet/tunnisteet. Palveluseteleitä voi käyttää vain sääntökirjassa määritettyyn palveluun. Potilas saa kieltäytyä palveluseteleistä.

2 Palvelusetelien arvo ja voimassaoloaika

Palvelusetelin arvolla tarkoitetaan HUSin maksamaa korvausta palvelusetelillä hoidetun potilaan hoidosta. Omavastuuosuus on enimmäissumma, jonka palveluntuottaja voi periä palvelusetelillä hoidetulta potilaalta. Hintakatto on palvelusetelin arvon ja omavastuuosuuden enimmäismäärän summa.

	Setelin hintakatto	Setelin arvo	Ostavastuu-osuus
Uniapnean palveluseteli 1 (Palveluseteli Uniapnea lääkärikäynti)	147,20	110,00	37,20
Uniapnean palveluseteli 2 (Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus, sisältää: CPAP-hoidon aloituskäynti (hoitajavastaanotto), seurantakäynti (vastaanotto) ja/tai muut seurantakontaktit hoitajalla; CPAP-laitteen luovutus 3 kk ajaksi ja hoitotarvikkeiden luovutus	602,70 (hoitajakäynti + etäkontaktit*) TAI 635,40 (2 hoitajakäyntiä + etäkontaktit*)	570,00	32,70 (hoitajakäynti + etäkontaktit*) TAI 65,40 (2 hoitajakäyntiä+etäkontaktit)

*etäkontaktit= hoitopuhelu(t) sisältäen CPAP-hoidon etäseurannan, maksuttomia potilaalle

Kuntayhtymällä on oikeus muuttaa palvelusetelien arvoa, hintakattoa ja asiakasmaksuja sekä setelien hoidon piiriin kuuluvia palveluja. Muutosten voimaantulopäivästä ilmoitetaan palveluntuottajille etukäteen. Mikäli palveluntuottaja ei hyväksy muutoksia, palveluntuottajan tulee ilmoittaa siitä kirjallisesti annettuun määräaikaan mennessä. Muutokset eivät koske palveluseleitä, jotka on myönnetty ennen muutospäivämäärää.

Palveluntuottajan on informoitava asiakasta perumatta jääneen tai liian myöhään perutun ajanvarauksen mahdollisesta asiakasmaksusta.

Palvelusetelien hintaan tulee sisältyä kaikki ko. palvelun kustannukset. Esimerkiksi erillistä toimistomaksua, Kanta-palvelujen käyttömaksua, käsittelymaksuja ja laskutuslisä ei saa periä tai laskuttaa kuntayhtymältä eikä asiakkaalta.

Palvelusetelien voimassaoloaika on 6 kuukautta niiden myöntämisestä. Palveluntuottajan on tarjottava palvelua molemmilla palveluseleillä.

3 Palveluntuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset

Palvelua **palvelusetelillä 1 (Uniapnea lääkärikäynti)** tuottavan lääkärin tulee olla Suomessa laillistettu lääkäri, jolla on oikeus itsenäiseen ammatinharjoittamiseen. Lääkärillä ei saa olla minkäänlaisia rajoituksia ammatinharjoittamisessaan. Lääkärin tulee olla uniapnean hoitoon perehtynyt yleis- tai erikoislääkäri. Perehtyneisyydellä tarkoitetaan sitä, että ko. laillistetulla lääkärillä on erikoislääkärin oikeudet sellaiselta erikoisalalta, jonka piirissä Suomessa aikuisten uniapnean tutkiminen ja hoito kuntayhtymän palveluna on järjestetty (keuhkosairaudet, keuhkosairaudet ja allergologia, korva-nenä-kurkkutaudit, neurologia, yleislääketiede, työterveyshuolto, kliininen neurofysiologia), tai hänellä on käytännön kokemusta lääkärinä toimimisesta uniapnean CPAP-hoitoa toteuttavassa yksikössä ja uniapnean CPAP-hoidon antamisesta potilaille ainakin 1 kuukauden ajalta, tai hänellä on muuten osoitettavaa käytännön perehtyneisyyttä uniapneapotilaiden tutkimiseen ja hoitoon; ja hän on itse aloittanut ja seurannut CPAP-hoitoa. Käytännön kokemus tai perehtyneisyys on kuvattava.

Uniapnean CPAP-hoidon aloitusta ja alkuvaiheen hoitoa **palvelusetelillä 2 (Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus)** toteuttavan terveydenhuollon ammattilaisen (sairaanhoitaja; lähi- tai perushoitaja) tulee olla perehtynyt uniapnean CPAP-hoitoon ja hoidossa käytettäviin CPAP-laitteisiin ja niiden etähallinta- ja tietojenpurkuohjelmistojen käyttöön sekä hoidossa käytettäviin hoitotarvikkeisiin. Perehtyneisyydellä tarkoitetaan käytännön työkokemusta ainakin 2 kuukauden ajalta uniapneapotilaita hoitaneessa yksikössä tai muuten osoitettavaa perehtyneisyyttä uniapnean CPAP-hoitoon. Käytännön kokemus tai muu perehtyneisyys on kuvattava.

Hoitajan tulee

- tietää uniapneasta sairautena ja sen hoitokeinoista

- hallita CPAP-hoidon indikaatiot ja kontraindikaatiot, hoitoon liittyvät hankaluudet, ongelmat ja niiden hoito
- hallita HUSin puitesopimukseen sisältyvän automaattisen CPAP-laitteen toiminta ja sen saattaminen käyttökuntoon potilaalle (tällä hetkellä ResMed Airsense 10 Autoset)
- osata antaa potilaalle asianmukainen ohjaus ja neuvonta CPAP-hoidon ja laitteen käytön osalta
  - tuntea liitteen 2 mukaiset maskivaihtoehdot ja osata valita potilaalle sopiva maski
  - hallita luovutettavan CPAP-laitteen etäseuranta pilvipalvelun ja etähallintaohjelman kautta, analysoida ja tulkita hoitotietoja ja tarvittaessa muuttaa laitteen asetuksia etänä, sekä tulostaa tarvittaessa yhteenvetoraportti hoitopalautteen liitteeksi
  - osata arvioida em. hoitotietojen avulla, onko CPAP-hoito toteutunut asianmukaisella tavalla, havaita mahdolliset ongelmakohdat ja ratkaista ne/neuvoa potilasta ratkaisemaan ongelmat

Palveluntuottajan koko vakinaisessa palveluksessa olevan henkilökunnan, mukaan lukien sairaanhoitajat ja muu terveydenhuollon henkilöstö sekä sijaiset, tulee täyttää terveydenhuollon henkilöstölle asetetut lakisääteiset vaatimukset eikä myöskään heidän ammatinharjoittamisessaan tule olla minkäänlaisia rajoituksia. Henkilöstöluetteloa tulee täydentää jatkuvasti niin, että se on aina ajantasainen. Kaikkien ammatinharjoittajien niin sairaanhoitajien kuin lähi- ja perushoitajien rekisteröintinumero tulee löytyä Valviran ylläpitämästä terveydenhuollon ammattihenkilöiden tietopalvelusta (<https://julkiterhikki.valvira.fi>). Yksittäisiä ammatinharjoittajia ei tulkita alihankkijoiksi.

Palveluntuottaja vastaa siitä, että hoitoa toteuttava henkilöstö täyttää laissa säädetyt kelpoisuusehdot ja suorittaa vain sellaisia työtehtäviä, joihin heillä on säännösten tai valtakunnallisten ohjeiden mukainen oikeus. Palkatessaan terveydenhuollon ammattihenkilöstöä, palveluntuottaja sitoutuu tarkistamaan henkilön tiedot Valviran ylläpitämästä rekisteristä. Palveluntuottaja sitoutuu huolehtimaan siitä, että asiakas saa palvelua valintansa mukaan joko suomen tai ruotsin kielellä. Palveluntuottajan tulee myös ilmoittaa, millä muilla kielillä palvelua voidaan toteuttaa. Palveluntuottaja huolehtii henkilöstönsä ammattitaidon ylläpidosta ja täydennyskoulutuksesta terveydenhuollon täydennyskoulutusveloitteen mukaisesti. Palveluntuottajalla on oltava erikseen kuvattu ajantasainen hoitohenkilökunnan perehdytysprosessi sisältöineen koskien uniapneapotilaiden hoitoa ja ohjausta. Palveluntuottajan on pyydettäessä informoitava kuntayhtymää, miten sen palveluksessa oleva henkilöstö on uniapneaan ja sen CPAP-hoitoon ja seurantaan perehdytetty ja miten osaaminen on varmistettu (kts. myös kohta 16).

Palveluntuottaja huolehtii siitä, että kaikkien työntekijöiden tietoon saatetaan työhön liittyvät velvollisuudet, työntekijän yleiset velvollisuudet, työhön liittyvät salassapitovelvollisuudet, velvollisuus noudattaa tietojärjestelmiin liittyvää tietosuojaj- ja tietoturvaohjeita sekä työhön ja kulunvalvontaan liittyviä turvaohjeita.

4 Palvelun sisältövaatimukset

4.1 Palvelun yleinen kuvaus

Palveluohjaus perustuu aina HUS Sydän- ja keuhkokeskuksen keuhkosairauksien linjan lääkärin tekemään hoidon tarpeen arviointiin. Sen perusteella HUS antaa potilaalle palvelusetelin/palvelusetelit, palveluntuottajien ajanvaraus- ja muut yhteystiedot ja ohjeet miten toimia ajan varaamiseksi. Kuntayhtymä kirjaa omaan potilastietojärjestelmäänsä (Uranus/Miranda tai Apotti) hoidon tarpeen arvion ja potilaan ohjauksen palveluseteliasiakkaaksi. Lähetetiedot kirjataan myös palvelusetelin/ palvelusetelien liitteeksi ja siirtyvät palse.fi-portaaliin, josta ne ovat palveluntuottajien nähtävissä, mikäli potilas otetaan hoitoon palveluntuottajan yksikössä.

Potilaalla on oikeus valita mikä tahansa palvelusetelien piirissä oleva palveluntuottaja, jonka HUS Sydän- ja keuhkokeskus on hyväksynyt palveluntuottajaksi.

Sekä HUS Sydän- ja keuhkokeskuksen että palveluntuottajan lähtökohtaisena tavoitteena tulee olla, että potilaan uniapnean arviointi ja CPAP-hoidon tarve, ja tarvittaessa hoidon aloitus ja alkuvaiheen seuranta saadaan toteutettua palveluseteleillä.

Jos palveluntuottajan ja HUSin välillä on käytössä ostopalveluvaltuus, vastaa palveluntuottaja siitä, että käynneistä syntyneet potilastiedot tallentuvat Kanta-arkistoon HUSin potilasrekisteriin.

Potilaista, joille ei ole tehty palveluseteliä HUS Sydän- ja keuhkokeskuksen toimesta, ei makseta korvauksia palveluntuottajalle. Palveluntuottajan on ehdottomasti tarkistettava palse.fi -portaalista potilaan palvelusetelin peruste. Tämä on myös edellytys hoidon jatkuvuuden toteutumiselle.

Palveluntuottajan ei tule lähtökohtaisesti ohjata potilaita omiin maksullisiin palveluihinsa. Poikkeuksena on kts. kohta 5.3.

Palveluntuottajan on järjestettävä ajanvaraus niin, että palveluseteliasiakas saa yhteyden palveluntuottajaan palveluyksikön (lääkäriaseman) aukioloaikana. Palveluntuottaja voi tarjota useampia eri yhteystapoja, mutta ensisijaisesti ajanvaraus ja neuvonta tulee järjestää puhelimitse.

4.2 Palvelusetelin piiriin kuuluvat sairaudet

Uniapnean **palveluseteleitä** käytetään ainoastaan aikuisten unirekisteröinnillä todetun **keskivaikean tai sitä vaikeamman (AHI > 15) obstruktiivisen uniapnean hoitoon**.

Palveluseteliä ei käytetä silloin kun:

- Unirekisteröinnissä $AHI < 15$, tai keskimääräinen yöllinen SpO_2 on $< 90 \%$, tai jo hereillä istuen SpO_2 on $< 92 \%$
- Sentraalisten uniapneoiden osuus diagnostisessa unirekisteröinnissä on yli 50 %
- Potilaan ikä < 18 v tai > 80 v
- Potilas on raskaana
- Potilas on ammattiautolija tai muussa vastaavassa hyvää päiväaikaista vireyttä edellyttävässä ammatissa toimiva
- Potilaalla on muita samanaikaisia vaikeita liitännäissairauksia, jotka on otettava huomioon uniapnean hoitoa suunniteltaessa
- Potilaan kommunikaatiokyky tai kyky ymmärtää hoidon tarkoitusta on heikentynyt, tai hän tarvitsee tulkkia
- Unirekisteröinnin perusteella CPAP-hoidon sijasta ensisijainen hoito potilaalle olisi kaksoispaineventilaattori-tai ASV-laitehoito, tai apneakiskohoito
- Epäily liikapainoon liittyvästä hypoventilaatiosta (OHS eli Pickwickin oireyhtymä), ts. $BMI > 40 \text{ kg/m}^2$ ja SpO_2 hereillä $< 92 \%$
- Kyseessä on sairaalassa sisällä oleva potilas (esim. toisen sairauden sairaalahoito tai pysyvä laitoshoido) tai CPAP-hoidon aloitusvaiheessa sairaalan vuodeosaston hoitoa tarvitseva uniapneapotilas (polikliininen aloitus ei mahdollinen)
- Potilaalla on takanaan aikaisemmin epäonnistunut CPAP-hoidon aloitus
- Tiedossa oleva CPAP-hoidon vasta-aihe:
  - Likvorvuoto nenän/nielun kautta
  - Tuore ilmarinta (< 6 kk)
- Palveluntuottaja vastaa siitä, että CPAP-hoitoa ei aloiteta potilaalle joilla on vasta-aiheita hoitoon

5 Uniapnean palveluseteli 1 (Palveluseteli Uniapnea lääkärikäynti)

5.1 Palvelun yleiset sisältövaatimukset ja palveluun kuuluvat tutkimukset

Uniapnean palvelusetelillä 1 (Palveluseteli Uniapnea lääkärikäynti) HUS hankkii palveluntuottajan tiloissa toteutettavia yksittäisen fyysisen uniapnean hoitoon perehtyneen yleis- tai erikoislääkärin polikliinisen vastaanottokäynnin. Palveluun ei kuulu erillisiä kuvantamis- ja laboratoriotutkimuksia, eikä muiden erikoisalojen konsultaatioita.

5.2 Hoitoon pääsy

Potilaan tulee päästä lääkärin vastaanotolle korkeintaan 30 vuorokauden sisällä uniapnean **palvelusetelin 1 (Palveluseteli Uniapnea lääkärikäynti)** esittämisestä. Mikäli potilas niin haluaa, voi hän vointinsa salliessa valita myöhemmänkin vastaanottoajan, kuitenkin palvelusetelin voimassaolon (6 kk myöntämispäivästä) aikana.

5.3 Palvelun kuvaus: Uniapnean tutkiminen ja hoitopäätös, lääkärin vastaanottokäynti

Palveluntuottaja tarjoaa asiakkaalle/potilaalle uniapnean hoitoon perehtyneen lääkärin yhden (1) polikliinisen vastaanoton (**palveluseteli 1, Palveluseteli Uniapnea lääkärikäynti**) sisältäen jäljempänä määriteltävät asiat. Palvelun tulee olla lääketieteellisesti perusteltua ja laadukasta. Mikäli potilaan asia ei ratkea yhdellä lääkärin vastaanottokerralla, potilaan jatkohoitoon ohjaaminen on varmistettava palveluntuottajan toimesta. Mahdolliset uusintakäynnit palveluntuottajan lääkärin vastaanotolla eivät kuulu ko. palvelusetelin piiriin.

Palveluntuottajan ei tule lähtökohtaisesti ohjata potilaita omiin maksullisiin palveluihinsa. Hän saa kertoa että – jos potilaalla on myös **palveluseteli 2 (Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus)**, ja indikaatiot CPAP-hoidon aloitukseen täyttyvät, ja ao. palveluntuottaja on hyväksytty tuottamaan CPAP-hoidon aloitusta - potilaalla on mahdollisuus niin halutessaan käyttää ko. **palveluseteliä 2** CPAP-hoidon aloittamiseen saman palveluntuottajan piirissä.

Palveluntuottajalle ei ohjata potilaita, jotka vaativat muuta kuin uniapneaan liittyvää lääkärin tutkimusta. Jos tutkimusten myötä ilmenee tarve muuhun lääkärintutkimukseen tai hoitoon, on palveluntuottaja velvollinen laatimaan asianmukaisen lähetteen ja ohjaamaan asiakkaan oikeaan hoitoon.

5.3.1. Palvelusetelin 1 (Palveluseteli Uniapnean lääkärikäynti) palveluun sisältyvät tehtävät

Uniapnean vuoksi tapahtuva lääkärin fyysinen vastaanotto (kts. tarkempi kuvaus jäljempänä) sisältäen:

- Uniapnean hoitosuunnitelman
  - o ei hoitoa (miksi ei), CPAP-hoito, muu hoito(mikä)
- Mahdolliset lääkemääräykset
- Muut hoito-ohjeet
- Tarvittavat todistukset ja lähteet
- Jatkohoitoon ohjauksen:
  - o Ohjaus suoraan vastaanottokäynnin jälkeen takaisin palvelusetelin luovuttaneeseen kuntayhtymän yksikköön (potilas tarvitsee CPAP-hoitoa, mutta hänellä ei ole **palveluseteliä 2 (Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus)**, tai hän haluaa CPAP-hoidon aloitusta varten kuntayhtymän hoitoon; tai CPAP-hoidon sijasta tarvitaan jotain muuta erikoissairaanhoidon toteuttamaa hoitoa, TAI

- Ohjaus CPAP-hoidon aloitukseen saman palveluntuottajan luokse (potilaalla on **palveluseteli 2 (Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus)** ja hän haluaa jatkaa saman palveluntuottajan piirissä, TAI
- Ohjaus CPAP-hoidon aloitukseen jollekin toiselle palveluntuottajalle (potilaalla on **palveluseteli 2 (Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus)** mutta hän haluaa valita toisen palveluntuottajan hoidon aloitukseen, TAI
- Hoidon päättäminen (jos potilas ei halua tai tarvitse CPAP -hoitoa eikä muutakaan erikoissairaanhoidon toteuttamaa uniapnean hoitoa)
- Hoitopalautteen laatiminen (kts. jäljempänä) ja lähettäminen viipymättä palvelusetelin luovuttaneeseen yksikköön

Palveluun sisältyvät toimisto-, ajanvaraus-, yms. maksut ja palveluun liittyvät muut mahdolliset hallinnolliset kustannukset.

Palveluntuottaja laatii lääkärin vastaanottokäynnistä potilaskertomuksen, ja liittää sen hoitopalautteeseen.

Potilaskertomuksesta/hoitopalautteesta tulee käydä ilmi:

- Tulosity
- Esitiedot
  - potilaan ammatti ja mahdollinen vuorotyö
  - ajokortin tarkistus; sen voimassaoloajan ja ajokorttiluokan kirjaaminen
  - mahdollisen ammattiajoluvan tarkistus ja voimassaoloajan kirjaaminen
  - ajankohtainen lääkitys
  - muut sairaudet, allergiat
  - tupakointi, alkoholin käyttö, unilääkkeiden ja muiden keskushermoston toimintaan vaikuttavien käyttö
  - aiemmin tehdyt nenänielun alueen toimenpiteet
  - aikaisemmat uniapnean hoidot
  - uniapneadiagnoosiin johtaneen unirekisteröinnin tiedot:
    - AHI koko yötä kohden, erikseen selinmakuulla, asentoriippuvuus
    - ODI, keskimääräinen yöllinen SpO2, alhaisin yöllinen SpO2, lähtötilanteen SpO2
  - mahdolliset CPAP-hoidolle kontraindikaatiot
- Nykytila/statusmerkinnät
  - nenän ja nielun tarkastelun tulokset
  - hampaisto, kasvojen luinen rakenne
  - paino, pituus, BMI
  - ESS-pistesumma
  - SpO2 hereillä istuen
  - keuhkojen ja sydämen tila
- Potilaan informointi
  - Unirekisteröinnin tuloksesta, uniapneasta yleensä ja sen liittymisestä mm. liitännäissairauksiin, hoitovaihtoehtoista, uniapnean vaikutuksesta ajoterveyteen
- Hoitosuunnitelma uniapnean osalta
  - Ei hoitoa/asentohoito/painonpudotus
  - CPAP-hoito (aloitus **palveluseteliä 2 eli Palveluseteliä Uniapnea hoidon aloitus**) käyttäen saman palveluntuottajan toimesta tai ohjaus hoidon aloitukseen muualle, minne)
  - Ohjaus muuhun hoitoon ja seurantaan (minne)
  - Määrätyt lääkkeet
- Diagnoosi (G47.3, mahdolliset muut diagnoosit)

6 Uniapnean palveluseteli 2 (Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus)

6.1 Palvelun yleiset sisältövaatimukset

Uniapnean palvelusetelillä 2 (Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus) HUS hankkii palveluntuottajan tiloissa uniapnean CPAP-hoitoon perehtyneen terveydenhuollon ammattilaisen (sairaanhoidtaja; tai lähi- tai perushoitaja) aloittaman CPAP-hoidon sisältäen hoidon aloituskäynnin hoitajan luona ja 2 kk kestävän hoidon alkuvaiheen seurannan, CPAP-laitteen luovuttamisen potilaan käyttöön ja samalla etähallintayhteyden voimassaolon korkeintaan 3 kuukaudeksi palveluntuottajan toimesta sekä CPAP-hoitoon liittyvät potilaskohtaiset hoitotarvikkeet kuten kohdassa 6.3.1.C tarkemmin määritellään.

6.2 Hoitoon pääsy ja alkuvaiheen seuranta

Potilaan tulee päästä CPAP-hoidon aloituskäynnille saman palveluntuottajan luokse korkeintaan 30 vuorokauden sisällä siitä, kun CPAP-hoidon aloittaminen on katsottu tarpeelliseksi lääkärin vastaanotolla (**palveluseteli 1 eli Palveluseteli Uniapnea lääkärikäynti**) ja potilaalla on myös **palveluseteli 2 eli Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus**, tai **palvelusetelin 2 (Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus)** esittämisestä (potilas valitsee hoidon aloitukseen toisen palveluntuottajan, tai on saanut vain **palvelusetelin 2 (Palvelusetelin Uniapnea hoidon aloitus)**, jolloin päätös CPAP-hoidon aloittamisesta on jo tehty palvelusetelin luovuttaneessa kuntayhtymän yksikössä).

Mikäli potilas niin haluaa, voi hän vointinsa salliessa valita myöhemmänkin CPAP-hoidon aloitusajan, kuitenkin niin, että **palvelusetelillä 2 (Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus)** toteutettava CPAP-hoidon aloitus ja siihen liittyvän seuranta palveluntuottajan toimesta tapahtuvat kokonaisuudessaan ko. palvelusetelin 6 kk:n voimassaolon aikana.

Potilaalle on järjestettävä uniapnean CPAP-hoidon alkuvaiheen seuranta varten **ensimmäinen** hoidon arvio 2-4 viikon kuluttua hoidon aloittamisesta sisältäen etäseurannan kautta tapahtuvan hoitotietojen tarkistuksen ja puhelinkontaktin potilaaseen. Jos hoito sujuu hyvin, **toinen** hoidon arvio toteutetaan 2 kuukautta kestävän hoidon alkuvaiheen loppuksi, sisältäen etäseurannan kautta tapahtuvan hoitotietojen tarkistuksen ja puhelinkontaktin potilaaseen. Tämän jälkeen potilas ohjataan viipymättä takaisin kuntayhtymän (palvelusetelin luovuttaneen yksikön) potilaaksi.

Potilas voidaan tarvittaessa kutsua hoidon aloituskäynnin jälkeen yhdelle seurantakäynnille hoitajan luokse 2 kk sisällä hoidon aloituksesta (jolloin potilaalle yhteensä 2 hoitajakäyntiä palveluntuottajan hoitajan luona).

Potilaalla on oikeus olla yhteydessä palveluntuottajaan virka-aikana koko sen ajanjakson ajan, jona hoito jatkuu palveluntuottajan piirissä ja palveluntuottajan luovuttamalla CPAP-laitteella (max 3 kk hoidon aloittamisesta).

6.3 Palvelun kuvaus ja palveluun sisältyvät tutkimukset

Palveluntuottaja tarjoaa potilaalle uniapnean hoitoon perehtyneen terveydenhuollon ammattilaisen (sairaanhoidtaja; tai lähi- tai perushoitaja) yhden polikliinisen vastaanoton hoidon aloitusta varten, ja ainakin 2 hoidon seurantakontaktia (etähallintatietojen tarkistus ja hoitopuhelu potilaalle, joista toinen 2-4 viikon kuluttua hoidon aloittamisesta ja toinen noin 2 kk kuluttua hoidon aloittamisesta eli siinä vaiheessa kun hoidon alkuvaiheeseen mahdollisesti liittyvät ongelmat on ratkaistu ja potilas on valmis siirtymään takaisin kuntayhtymän hoitoon. Hoidon aloituskäynnin lisäksi potilas voidaan tarvittaessa kutsua yhdelle polikliiniselle hoitajan vastaanotokäynnille (mikä voi korvata toisen em. hoitopuheluista) hoidon 2 kk kestävän alkuvaiheen seurantajakson aikana, mikäli

arvioidaan, että potilas tarvitsee lisää henkilökohtaista ohjausta hoitajan vastaanotolla. Lisäksi palveluntuottaja tarjoaa CPAP-laitteen luovuttamisen potilaan käyttöön korkeintaan 3 kuukauden ajaksi, sekä CPAP-hoitoon kuuluvat potilaskohtaiset hoitotarvikkeet (joita ei palauteta palveluntuottajalle). itse CPAP-laite laukkuineen palautuu palveluntuottajalle viimeistään 3 kk hoidon jälkeen.

Palveluntuottajalla ei ole oikeutta periä CPAP-laitteesta lisämaksuja **palvelusetelin 2 (Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus)** antajalta (kuntayhtymältä), jos CPAP-laite ei palaudu takaisin palveluntuottajalle, tai laite rikkoutuu em. 3 kk aikana.

Palveluntuottajalle ohjataan CPAP-hoidon aloitukseen potilaita, joiden uniapnean hoito voidaan toteuttaa HUSin tällä hetkellä käyttämällä automaattisella CPAP-hoitolaitteella (Resmed Airsense 10 Autoset APAP-laite+ integroitu kostutin ja/tai väliseinä). Kaksoispaineventilaattori tai ASV-hoidon tai apneakiskohoidon aloitus eivät kuulu ko. palvelusetelin piiriin.

Palveluntuottaja laatii kaikista hoitajakontakteista potilaskertomuksen/hoitokertomuksen, ja liittää sen hoitopalautteeseen.

Palvelusetelin 2 (Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus) palveluun ei kuulu erillisiä kuvantamis- ja laboratoriotutkimuksia, eikä muiden lääkärin vastaanottoja.

6.3.1 Palvelusetelin 2 (Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus) palveluun sisältyvät tehtävät

A. CPAP-hoidon aloituskäynti

Uniapnean CPAP-hoidon polikliininen aloituskäynti uniapnean CPAP-hoitoon perehtyneen terveydenhuollon ammattilaisen (sairaanhoitaja; tai lähi- tai perushoitaja) luona sisältää:

- Potilaan yksilöllinen ohjaus ja neuvonta Resmedin Airsense 10 Autoset APAP-toimintaperiaatteista, hoidon hyödyistä ja mahdollisista ongelmista sekä CPAP-laitteen ja hoitoon kuuluvien hoitotarvikkeiden (maski, normaali slim line -letku tai climate line -lämpöletku, kiinnitysremmistö, suodattimet, vesisäiliö ja/tai väliseinä) käytöstä ja huollosta.
- Hoidon aloituksen em. CPAP-laitteella (Resmed Airsense 10 Autoset APAP+ integroitu kostutin ja/tai väliseinä) vaihtelevalla paineella yleensä ilman EPR-toimintaa, response standard.
- Potilaalle luovutettavan CPAP-laitteen ja maskin ym. hoitotarvikkeiden saattaminen käyttövalmiiksi potilasta varten
- Kirjallisten ohjeiden antaminen (CPAP-hoito, CPAP-laitteen käyttö, laitteen ja hoitotarvikkeiden puhdistus ja huolto, hoidon mahdolliset haittavaikutukset ja niiden hoito)
- Ensimmäisen seuranta-ajankohdan (hoitopuhelu ja/tai toinen hoitajakäynti) sopiminen (2-4 viikon kuluttua hoidon aloituksesta)
- Yhteystietojen antaminen (jos hoidon kanssa ilmenee ongelmia)
- Laitteen luovutussopimuksen laatiminen (laite luovutetaan potilaan käyttöön korkeintaan 3 kuukauden ajaksi, jonka jälkeen laite palautuu palveluntuottajalle)
- Hoitokertomuksen laatiminen kts. jäljempänä

Ensimmäisen hoitajakäynnin potilaskertomuksesta (joka mukana hoitopalautteessa) tulee käydä ilmi:

- Tulosyy/käynnin aihe
- Potilaalle annettu informaatio CPAP-hoidosta ja CPAP-laitteesta ja sen käytöstä sisältäen luettelon annetuista kirjallisista ohjeista
- Potilaan päätös hoidon suhteen (CPAP-hoito aloitetaan/ei aloiteta ja jos ei aloiteta, syy miksi ei)
- Luovutetun CPAP-laitteen tiedot (merkki, säädetyt minimi- ja maksimipaineet, EPR-toiminta mukana ja onko sen säätö 1,2 vai 3) vai ei, response standard vai soft, smart start on vai off)

- Tiedot annetuista hoitotarvikkeista (maskityyppi, merkki ja koko, ja millä perusteella ko. maski valittiin; letku, suodattimet, kiinnitys (myssy/remmistö, vesisäiliö ym.)
- Jatkohoitosuunnitelma, sisältäen myös suunnitellun ensimmäisen seurantakontaktin ajankohta ja tyyppi (uusi hoitajakäynti, puhelu), TAI – jos potilas ei halua CPAP-hoitoa aloittaa - seurannan lopettaminen
- Palveluntuottajan yhteistiedot, miten potilas saa yhteyden palveluntuottajaan mahdollisissa ongelmatilanteissa (virka-aikainen saavutettavuus edellytetään)

B. CPAP-hoidon seurantakokonaisuus

Kaikki aloituskäynnin jälkeiset kontaktit palveluntuottajan hoitajaan 3 kk sisällä sisältyvät **palvelusetelillä 2 (Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus)** tuotettavaan palveluun ja muodostavat seurantakokonaisuuden.

Hoitoa seurataan ensisijaisesti hoitajan ja potilaan välisillä puhelinkontakteilla. Kaikille potilaille kuuluu ainakin kaksi hoitopuhelua hoitajan kanssa (ensimmäinen 2-4 viikon kuluttua hoidon aloituksesta ja toinen hoidon seurantajakson loppuvaiheessa, noin 2 kk kuluttua hoidon aloituksesta)

Jos jo hoidon aloituksen yhteydessä arvioidaan, että potilas tarvitsee lisää henkilökohtaista ohjausta hoitajalta CPAP-hoidon osalta, tai etäseurannan yhteydessä tulee ilmi sellaista ongelmaa CPAP-hoidon osalta, jota ei pystytä pelkällä puhelinkontaktilla ratkaisemaan, tai puhelun/puhelujen yhteydessä havaitaan, että toinen fyysinen hoitajavastaanotto on tarpeen hoidon jatkumisen turvaamiseksi, kutsutaan potilas toiselle hoitajakäynnille.

Puhelinkontaktien ja seurantavaiheen hoitajakäynnin aikana käydään potilaan kanssa läpi CPAP-hoidon etähallintaohjelma (ns. etäseuranta) antamat tiedot CPAP-hoidon toteutumisesta ja selvitetään potilaan kanssa hoitoon liittyviä asioita.

Uniapnean CPAP-hoidon aloituksen jälkeinen ensimmäinen seurantakontakti 2-4 viikon kuluttua hoidon aloituksesta CPAP-hoitoon perehtyneen terveydenhuollon ammattilaisen (sairaanhoitaja; lähi- tai perushoitaja) kanssa sisältävät:

- Etähallintaohjelman/pilvipalvelun kautta tapahtuva yhteydenotto potilaan CPAP-laitteeseen ja seurantatietojen tarkistus ja kirjaaminen hoitokertomukseen (kts. jäljempänä) JA
- Kontakti potilaaseen hoitopuhelulla tai tarv potilaan kutsuminen hoitajan vastaanotolle (kts. edellä)
- Hoitotietojen kirjaaminen hoitokertomukseen (kts. jäljempänä)

Uniapnean CPAP-hoidon aloituksen jälkeinen toinen seurantakontakti noin 2 kk kuluttua hoidon aloituksesta CPAP-hoitoon perehtyneen terveydenhuollon ammattilaisen (sairaanhoitaja; lähi- tai perushoitaja) kanssa sisältävät

- Etähallintaohjelman/pilvipalvelun kautta tapahtuva yhteydenotto potilaan CPAP-laitteeseen ja seurantatietojen tarkistus ja kirjaaminen hoitokertomukseen (kts. jäljempänä)
- Palveluntuottajan CPAP-laitteen takaisinluovuttamisen ajankohdasta sopiminen ja kirjaaminen hoitokertomukseen
- Jos potilas haluaa keskeyttää hoidon, keskeyttämisen syyn kirjaaminen hoitopalautteeseen, joka lähetetään kuntayhtymälle
- Jos CPAP-hoito jatkuu, tieto hoitopalautteella viipymättä **palvelusetelin 2 (ts. Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus)** luovuttaneeseen yksikköön, joka järjestää potilaalle kuntayhtymän laitteen 1 kuukauden sisällä palautteen vastaanottamisesta (viimeistään 3 kuukauden kuluttua CPAP-hoidon aloituskäynnistä), ja huolehtii hoidon jatkoseurannasta.

Huom: Palveluntuottajan luovuttamat potilaskohtaiset hoitotarvikkeet sisältyvät em. **palvelusetelin 2 (Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus)** hintaan eikä niitä palauteta.

CPAP-hoidon seurantakokoonaisuuden (etäyhteydenotot ja potilaspuhelut ja tarv max 1 hoitajavastaanotto hoidon aloituksen jälkeen) potilaskertomuksesta/hoitopalautteesta tulee käydä ilmi:

- Hoitajan arvio CPAP-hoidon toteutumisesta ja laitteen käytöstä
- Etähallintaohjelmasta saatavat yhteenvetotiedot viimeiseltä seurantakontaktilta (kuntayhtymä pyytää tarvittaessa erikseen tulostamaan yhteenvetoraportin tulosteen koko hoidon ajalta).
- Hoitajan arvio hoidon hyödyistä (uniapnean oireiden lievittyminen ym.) ja mahdollisista haitoista (nenän ärsytysoireet ym.)
- Potilaan oma arvio hoidon toteutumisesta, hyödyistä ja haitoista
- Kommentti siitä, haluaako potilas jatkaa hoitoa vai ei
- Jatkohoitosuunnitelma (ohjaus takaisin kuntayhtymän yksikköön uniapnean CPAP-hoidon jatkamista varten, tai hoidon päättäminen (jos potilas haluaa luopua CPAP-hoidosta)

C. CPAP-laitteen ja hoitotarvikkeiden luovuttaminen

Palveluntuottaja hankkii omalla kustannuksellaan hoidon aloituksessa käytettävän Resmedin Aironet 10 Autoset APAP-laitteen ja hoitoon tarvittavat potilaskohtaiset hoitotarvikkeet ja luovuttaa ne potilaalle hoidon aloitusvaihetta (korkeintaan 3 kk) varten. Palveluntuottaja pitää luovuttamistaan laitteista laiterekisteriä, jonka avulla potilaan samaa laite on mahdollisissa ongelma/vaaratilanteissa identifioidavissa.

CPAP-laitteen luovutukseen (aloituskokoonpano) palvelusetelillä 2 (Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus) sisältyy:

- Yksi ResMed Aironet 10 Autoset APAP-laite + integroitu kostutin tai väliseinä, integroitu SD kortti kotelossa, laitevalmistajan ohjeet suomen- ja ruotsin kielellä + pikaohje, kuljetuslaukku), mahdolliset vakuutukset ja luovutussopimus
- CPAP-hoidon aloituskokoonpanossa on oltava mukana CPAP-laitteen kaikki 3 kuukauden käyttöä varten tarvittavat hoitotarvikkeet (vesisäiliö/väliseinä; slim line (=normaali) letku tai harkinnan mukaan lämpöletku = climate line, suodattimet, 1-2 maskia ja sen kiinnitysremmistö tai -myssy, suodattimet)
- **Palveluseteli 2 (Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus)** kattaa yhden em. CPAP-laitteen luovutuksen potilaan käyttöön korkeintaan 3 kuukauden ajaksi, jonka jälkeen itse laite kuljetuslaukkuineen palautuvat palveluntuottajan käyttöön
- Palveluntuottaja tekee laitteen luovutuksesta luovutussopimuksen potilaan kanssa em. 3 kuukauden ajaksi
- Potilas ja palveluntuottaja voivat sopia, että potilas jatkaa palveluntuottajan laitteella 3 kk jälkeenkin, jolloin palveluntuottaja voi periä laitteen käytöstä potilaalta korvauksen/vuokran 3 kk ylittävältä ajalta
- Jos potilas haluaa muun kuin ResMed Aironet 10 Autoset APAP-laitteen, tai sen lisäksi varalaitteen tai ns. matkalaitteen, voi hän hankkia sellaisen palveluntuottajan kautta/avulla, mutta omalla kustannuksellaan
- Palveluntuottaja vastaa **palvelusetelillä 2 (Palveluseteli Uniapnean hoidon aloitus)** toteutetun CPAP-hoidon aloitusvaiheen (3 kk) aikana esiintyvistä hoitoon liittyvien tavanomaisten hankaluuksien /ongelmien ja haittavaikutusten hoidosta (nenän, silmien, ihon ärsytysoireet, ilman kertyminen vastaan, maskivuoto jne.). Niiden hoito ja potilaan ohjaus ja neuvonta kuuluvat palveluntuottajalle ja tapahtuvat palveluntuottajan toimesta ja kustannuksella sinä aikana, kun potilaalla on palveluntuottajan luovuttama CPAP-laite käytössään (enimmillään 3 kk).

Potilaskohtaisten hoitotarvikkeiden luovutukseen sisältyy:

- 1-2 maskia (nenä-, nenäsuu-, tai muu potilaalle ensimmäisellä hoitajakäynnillä sopivaksi katsottu maski), joka sisältyy HUSin käyttämiin maskivaihtoehtoihin (kts. liite 2)
- Aloitusvaiheessa suositellaan käytettäväksi ensisijaisesti nenämaskia
- Tarvittaessa palveluntuottaja voi vaihtaa maskin kerran aloitusjakson aikana
- Potilaalle luovutetaan kerrallaan vain yksi maski.
- Normaali slim line -letku tai climate line -lämpöletku
- Kiinnitysmysy tai remmistä

- Vesisäiliö ja/tai väliseinä
- Suodattimia
- Em. potilaskohtaisia hoitotarvikkeita ei palauteta palveluntuottajalle
- Potilaalla on lisäksi mahdollisuus halutessaan hankkia palveluntuottajan avustuksella ylimääräinen maski aloitusvaiheen aikana omalla kustannuksellaan, tai hankkia omalla kustannuksellaan muun kuin liitteessä 2 mainitun maskin.

Palveluseteliin 2 (ts. **Palveluseteliin Uniapnea hoidon aloitus**) sisältyvät kaikki uniapnean hoidon aloitukseen ja 3 kk hoitoon liittyvät toimisto-, ajanvaraus-, yms. maksut ja palveluun liittyvät muut mahdolliset hallinnolliset kustannukset

7 Palvelupalautteen toimittaminen kuntayhtymälle

Palvelun tuottajan on toimitettava hoitopalaute 2 kk kuluttua kohdalla tapahtuneen etäseurantayhteydenoton ja hoitopuhelun jälkeen viipymättä kuntayhtymälle. Hoitopalautteen toimittaminen kuntayhtymälle sähköisenä palveluseteliportaalin välityksellä on edellytys myös laskun maksamiseksi palveluntuottajalle.

8 Palvelun laatuvaatimukset

Palveluntuottajan tulee toteuttaa asiakaslähtöisesti palvelusetelillä pyydetty hoito hyvien hoito- ja toimintakäytäntöjen mukaisesti mukaan lukien käypähoito-suositukset (www.kaypahoito.fi, Uniapnea (obstruktiivinen uniapnea aikuisilla) siten, että hoito on laadukasta, potilasturvallista ja asianmukaisesti toteutettua. Potilasasiakirjamerkintöjen on oltava laadullisesti asianmukaisia, ja hoitopalautteiden tulee olla kohtien 5.3.1 (**palveluseteli 1 eli Uniapnea lääkärikäynti**) ja 6.3.1A (**palveluseteli 2 eli Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus**) esitettyjen ohjeiden mukaisia.

Palveluntuottajalta edellytetään CPAP-hoidon aloitusvaiheen toteutumisen ja asiakastyytyvyyden seuranta.

Laadullisena tavoitteena on, että

- Palvelusetelin/palveluseleiden saaneista potilaista ainakin 80 % käyttää saamansa palvelusetelit niiden voimassaolon (6 kk) aikana
- Ainakin 80 % potilaista, joille CPAP hoito aloitetaan **palvelusetelillä 2 (Palvelusetelillä Uniapnea hoidon aloitus)**, jatkaa hoitoa ainakin 3 kk ja palaa kuntayhtymän seurantaan;
- ja heistä ainakin 70 % käyttää laitetta keskimäärin ainakin 4 h/hoitovuorokausi
- Palveluntuottajan aloittaman CPAP-hoidon aikana
  - Ainakin 80 %:lla potilaista mediaani ilmavuoto on < 10 l/min
  - Ainakin 80 %:lla potilaista AHI < 10/h.
  - < 30 %:lla potilaista on käytössä aloitusjaksolla kokokasvo- eli nenäsuumaski
- Jos hoito keskeytyy, on palveluntuottajan raportoitava hoitopalautteessa keskeyttämisen syy

9 Seuranta ja raportointi

HUS, Sydän- ja keuhkokeskus valvoo palveluntuottajan toimintaa ja sen laatua. Toiminnan määrää ja laatua seurataan raporteina ja pistokokein. Seurannan kohteina ovat mm potilaiden ja käyntien määrät, potilaskertomukset. Potilaskertomuksista/hoitopalautteista ja tarvittaessa palveluntuottajalta erikseen pyydettäessä seurataan tietoja mm. lääkärin ja hoitajien laatimista potilaskertomusmerkinnöistä, CPAP-hoidon laitetietoja (käyttötunnit, hoidon aikainen AHI, maskivuoto), CPAP-hoidon aloitusten peruuntumisen ja hoidon aloitusvaiheen aikana (3 kk) tapahtuneiden hoidon keskeytymisten määrää ja potilastytyvyyttä. Potilastyön ja -turvallisuuden laadun mittarina käytetään mm. asiakaspalautteiden, potilasvalitusten sekä potilasvahinkoilmoitusten määrää.

HUS Sydän- ja keuhkokeskus voi tehdä myös erillisiä asiakastytyväisyyskyselyjä, joilla se selvittää potilaiden tyytyväisyyttä palveluntuottajien toiminnan laadun eri osa-alueisiin.

Palveluntuottajan tulee raportoida kuukausittain seuraavan kuukauden puoliväliin mennessä tai laskutuksen yhteydessä (kumpi niistä on aiemmin):

A. Potilaskohtaiset tiedot (salatulla sähköpostilla palvelusetelin luovuttaneen yksikön edustajalle)

- Palveluseteliä käyttäneet asiakkaat (nimi, hetu)
- Potilaskohtaiset aikaleimat (pvm)
  - Asiakkaan ilmoittautumispvm palveluntuottajan yksikköön (**palveluseteli 1 ja/tai 2 eli Palveluseteli Uniapnea lääkärikäynti ja/tai Palveluseteli Uniapnean hoidon aloitus**)
  - Lääkärin vastaanottokäynnin pvm (**palveluseteli 1, Palveluseteli Uniapnea lääkärikäynti**)
  - Hoitajan CPAP-hoidon aloituskäynnin pvm (**palveluseteli 2, Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus**)
  - CPAP-hoidon seurantakontaktin/seurantakontaktien (hoitopuhelut ja tarv 1 hoitajakäynti) pvm:t (**palveluseteli 2 eli Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus**)

B. Kokoomatiedot

- Potilaiden lukumäärä
- Aloitetun CPAP-hoitajien/3 kk ajaksi luovutettujen CPAP-laitteiden lukumäärä
- CPAP-aloituksen jälkeen 3 kk sisällä tapahtuneiden CPAP-hoitajien keskeytymisten lukumäärä
- Potilaiden ja valvovien viranomaisten valitukset ja kantelut sekä potilasvahinkoilmoitukset

Palveluntuottajan tulee kuukausittain toimittaa kopiot näistä kuntayhtymälle samoin kuin niitä koskevista ratkaisuista sen kuukauden osalta, jonka aikana palveluntuottaja on ne vastaanottanut. Potilaskohtaiset ja kokoomaraportit tulee laatia Excel-muodossa (jos ei saada suoraan sähköiseen hoitopalautepohjaan). Potilaskohtaiset raportit toimitetaan erikseen mainitulla tavalla (salattu sähköposti tai muu tietoturvallinen tapa). Kopiot potilaiden ja valvovien viranomaisten valituksista ja kanteluista sekä potilasvahinkoilmoitukset sekä niitä koskevat ratkaisut toimitetaan liitteinä. Palveluntuottaja toimittaa edellä mainitut kuntayhtymän kanssa erikseen sovittavalla asianmukaisella tavalla salattuina tiedostoina.

HUS Sydän- ja keuhkokeskus sopii palveluntuottajan kanssa seurantakokouksien aikataulun ja sisällön.

10 Palvelun tila- ja välinevaatimukset

Palveluntuottajalla on oltava potilaiden toimintakyky huomioiden asiakaspalvelua varten asianmukaiset palveluun soveltuvat toimitilat. Toimitiloissa tulee olla mahdollisuus yksityisyyttä suojaavaan asiakaspalveluun. WC- ja odotustilojen tulee soveltua liikuntarajoitteisille henkilöille. Palveluntuottaja huolehtii tilojen turvallisuudesta. HUS Sydän- ja keuhkokeskus voi tarvittaessa tarkistaa palveluntuottajan asiakaspalvelutilat sekä tutkimus-, hoito- ja toimenpidevälineiden asianmukaisuuden. Palveluntuottajan tilojen tulee olla käyttöönottotarkastetut (laki yksityisestä terveydenhuollosta, 2 luku § 7). Palveluntuottaja vastaa siitä, että palveluntuottajan kautta potilaille luovutetut CPAP-laitteet ja potilaskohtaiset hoitotarvikkeet täyttävät ao. laitteilta ja tarvikkeilta edellytettävät laatuvaatimukset, ovat käytössä potilasturvallisia ja niitä säilytetään ja huolletaan asianmukaisesti. Palveluntuottaja pitää luovuttamistaan laitteista laiterekisterä.

11 Vastuu komplikaatioista

11.1 Palveluntuottajan vastuulla olevat komplikaatiot (terveyspalvelut)

CPAP-hoidon komplikaatiot ovat harvinaisia. Palveluntuottaja vastaa siitä, että potilaalle luovutettavat CPAP-laitteet, maskit ja muut hoitotarvikkeet sekä hoidon seurantaan käytettävät ohjelmistot noudattavat lääkintälaitteista ja tietoturvasta annettuja lakeja ja asetuksia ja että laitteiden takuut ovat voimassa.

Palveluntuottaja vastaa **palvelusetelillä 2 (Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus)** aloitetun CPAP-hoidon aikana esiintyvistä hoitoon liittyvien tavanomaisten hankaluuksien /ongelmien ja haittavaikutusten hoidosta (nenän, silmien, ihon ärsytysoireet, ilman kertyminen vastaan, maskivuoto jne.) Niiden hoito ja potilaan ohjaus ja neuvonta kuuluvat palveluntuottajalle ja tapahtuvat palveluntuottajan toimesta ja kustannuksella sinä aikana, kun potilaalla on palveluntuottajan luovuttama CPAP-laitte käytössään (enimmillään 3 kk aikana).

Komplikaatiot/ongelmat, jotka liittyvät palveluntuottajan luovuttaman CPAP-laitteen vikaantumiseen tai virheelliseen käyttöön sinä aikana, kun potilaalla on palveluntuottajan luovuttama CPAP-laitte käytössään, kuuluvat palveluntuottajan hoidettavaksi ja tapahtuvat palveluntuottajan kustannuksella (esim. toisen laitteen luovuttaminen vikaantuneen tai väärin kootun tai säädetyt tilalle)

Jos palveluntuottajan luovuttama CPAP-laitte vikaantuu kuitenkin potilaasta johtuvista syistä, tai potilas kadottaa laitteen, ei palveluntuottajalla ole velvollisuutta antaa potilaalle toista laitetta saman palvelusetelijakson aikana. Palveluntuottajalla ei ole oikeutta periä vikaantuneen tai kadonneen CPAP-laitteen kustannuksia palvelusetelin luovuttaneelta kuntayhtymältä.

11.2 Kuntayhtymän vastuulla olevat komplikaatiot

Seuraavien ennakoimattomien komplikaatioiden hoito ei kuulu palvelusetelijärjestelmään, vaan ne hoidetaan kuntayhtymän toimesta:

Ilmarinta tai likvorvuoto tai muu vakava/odottamaton komplikaatio, joka ilmaantuu CPAP-hoidon aloitusvaiheen aikana, tai potilaan muu vakava/sairaalahoitoa vaativa sairastuminen/loukkaantuminen CPAP-hoidon aloitusvaiheen aikana, riippumatta siitä liittykö sairastuminen uniapneaan tai sen CPAP-hoitoon tai ei.

12 Palvelusetelin myöntäjän riippumattomuus

Kuntayhtymän puolesta palvelusetelin myöntämisestä päättänyt henkilö ei voi toimia palvelusetelillä tuotettavan uniapneapotilaan lääkärin vastaanottokäynnin lääkärinä tai hallinnollisessa luottamusasemassa palveluntuottajalla.

Palvelusetelin/palvelusetelit myöntäneellä henkilöllä ei myöskään saa olla merkittävää omistusta palvelua tuottavassa yrityksessä, eikä hän saa käyttää merkittävää päätösvaltaa palveluntuottajassa tai palveluntuottajan kanssa samaan konserniin kuuluvassa yhteisössä (yli 10 % osakkeista, osuuksista tai äänivallasta). Omistusrajoitus ei koske palveluntuottajaa, jonka osakkeilla käydään kauppaa arvopaperipörssissä.

13 Potilaan poistaminen kuntayhtymän omasta palvelu/hoitojonosta

Potilas poistuu kuntayhtymän omasta hoitojonosta sen jälkeen, kun hoitopalaute on tallennettu palveluseteliportaaliin kuntayhtymän rekisteriin, ja hoitopalautteen perusteella potilas ei enää tarvitse uniapnean osalta kuntayhtymän erikoissairaanhoidon jatkohoitoa/seurantaa.

Jos potilaalle on **palvelusetelillä 2 (Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus)** aloitettu CPAP-hoito palveluntuottajan toimesta ja hoito jatkuu aloitusvaiheen jälkeenkin, palaa potilas kuntayhtymän seurantaan, eikä hoitosuhdetta kuntayhtymään katkaista.

Uniapnean lääkärikäynti (**palveluseteli 1, Palveluseteli Uniapnea lääkärikäynti**) ja CPAP-hoidon aloitus ja seurantakokonaisuus (**palveluseteli 2, Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus**) tulee toteuttaa palvelusetelien viimeiseen voimassaolopäivään mennessä.

Palvelusetelit ovat voimassa kuusi (6) kuukautta myöntämispäivästä lukien. Jos potilas ei ole käyttänyt palveluseteliä/palveluseleitä em. 6 kk sisällä, eikä ole ollut tuona aikana yhteydessä myöskään kuntayhtymään hoitoa saadakseen, poistetaan potilas kuntayhtymän omasta hoitojonosta.

14 Palveluiden laskutus

Palvelun tuottaja saa veloittaa palvelusetelillä tuotettavasta palvelusta enintään HUSin vahvistaman kattohinnan (kts. kohta 2, palvelusetelien arvo). Kyseiseen kokonaishintaan sisältyy sekä palvelusetelin arvo, että asiakkaan maksama omavastuuosuus. Kuntayhtymä maksaa palvelun tuottajalle kuuluvat palvelusetelien mukaiset korvaukset seuraavan kuukauden loppuun mennessä keskitetysti kerran kuussa edeltävän kuukauden osalta sen jälkeen, kun hoitopalautteet ovat saapuneet kuntayhtymälle. Kela korvaa potilaan matkakulut tämän kotoa palveluntuottajan toimipaikkaan omien sääntöjensä mukaisesti.

15 Kuntayhtymän tai asiakkaan antamat tiedot/asiakirjat palvelun tuottajalle

HUS Sydän- ja keuhkokeskuksen uniapneaa hoitavan yksikön erikoislääkärin on luettava asiakkaan/potiilaan lähetetiedot ja tarkastettava ne sen turvaamiseksi, että uniapnean hoitoa tarjoavalla palveluntuottajalla on käytettävissään hyvän hoitotavan mukaiseen hoitoon tarvittava aineisto. Kuntayhtymän on informoitava asiakasta/potilasta tästä seikasta palveluseteliä/palveluseleitä annettaessa ja veloitettava asiakas/potilas toimittamaan kaikki tarpeellinen läheteaineisto valitsemaalleen palveluntuottajalle.

16 Tietojärjestelmät

Uniapnean hoitoa tarjoavalla palvelun tuottajalla tulee olla valmius sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain (159/2007) mukaisesti Kanta-palvelujen sekä palveluntuottajille tarkoitetun sähköisen palveluseteliportaalin käyttöönottoon.

Palvelun tuottajalla tulee olla erityisesti valmius:

1. Potilaskertomustietojen sähköiseen välittämiseen kansallisesti määritellyn mukaisella tiedostomuodolla
2. Omien tietojen siirtämiseen sähköisen potilastiedon arkistoon (eArkisto), jos palveluntuottajan ja HUSin välillä on käytössä ostopalveluvaltuutus
3. Olla valmius ottaa käyttöön/käytössä sähköinen lähete, kun sähköinen palveluseteliportaali on otettu käyttöön
4. Huolehtia oman henkilöstönsä väestörekisterikorttien, henkilöstökorttien/toimikorttien käyttöön ottamisesta palveluseteli-toiminnassa sekä palveluseteliportaalin käyttöoikeuksien myöntämisestä ja poistamisesta ja henkilöstökorttien/toimikorttien poistamisesta työsuhteen päättyttyä
5. Palvelun tuottajalla tulee olla käytössään sähköinen laskutusjärjestelmä
6. Olla valmius käyttää CPAP-hoidon seurantaan laitteen etähallintaohjelmaa

17 Hakemus palveluntuottajaksi

Uniapnean **palveluseleillä 1 (Palveluseteli Uniapnea lääkärikäynti) ja 2 (Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus)** uniapnean hoitoa tarjoavaksi palveluntuottajaksi hakeutuminen tapahtuu internetissä rekisteröitymällä ja kirjautumalla Palveluseteliportaaliin osoitteessa <https://palse.fi>. Palveluntuottajaksi hyväksyminen edellyttää, että sama palveluntuottaja voi tarjota palvelua kummallakin palvelusetelillä.

Listautumisen yhteydessä palveluntuottaja antaa erillisen kirjallisen selvityksen seuraavista asioista sekä ilmoittaa muilta osin muutoksista kuntayhtymälle:

1. Listaus **palvelusetelillä 1 (Palveluseteli Uniapnea lääkärikäynti)** vastaanottoja hoitavista lääkäreistä ja heidän koulutuksestaan/erikoisalastaan ja aiemmasta kokemuksesta uniapneapotilaiden parissa
2. Listaus **palvelusetelillä 2 (Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus)** uniapnean CPAP-hoitoa ja seuranta toteuttavista terveydenhuollon ammattilaisista (sairaanhoitaja; tai perus- tai lähihoitaja) ja heidän koulutuksestaan sekä perehtymisestä uniapnean CPAP-hoitoon ja seurantaan sekä aiemmasta kokemuksesta uniapnean CPAP-hoidosta ja seurannasta
3. Tiedot, miten palveluntuottaja käytännössä järjestää asiakkaille/potilaille **palvelusetelillä 2 (Palveluseteli Uniapnea hoidon aloitus)** CPAP-hoidon aloituksessa käytetyt CPAP-laitteet ja hoitoon kuuluvat hoitotarvikkeet
4. Mihin asiakas voi tarvittaessa ottaa yhteyttä palvelusetelillä toteuttavan CPAP-hoidon aikana
5. Palveluntuottajan vastaavan lääkärin ja palveluntuottajan päivittäisestä palveluseteli-toiminnasta vastaavien henkilöiden yhteystiedoista (nimi, puhelinnumero, sähköpostiosoite) kuntayhtymän yhteydenottoja varten)

Kuntayhtymä valitsee palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat, uniapnean hoitoa toteuttavat palveluntuottajat palvelusetelilain edellyttämällä tavalla. Kuntayhtymän tulee ottaa palveluntuottajan valintaa koskeva asia käsittelyyn yhden (1) kuukauden kuluessa palveluntuottajan ilmoittautumisesta ja tehtävä päätös palveluntuottajan hyväksymisestä tai hylkäämisestä kolmen (3) kuukauden kuluessa ilmoittautumisesta.

18 Palveluntuottajan irtisanominen ja irtisanoutuminen

18.1 Palveluntuottajan irtisanominen

Kuntayhtymällä on oikeus peruuttaa palveluntuottajalle myönnetty valtuutus toimia palvelusetelijärjestelmässä ja poistaa palveluntuottaja luettelosta, jos hyväksymiselle asetetut edellytykset eivät enää täyty (yleinen osa, kohta 18) tai palveluntuottaja pyytää hyväksymisen peruuttamista. Palveluntuottajalla on velvollisuus hoitaa irtisanomishetkellä hoidossa olevien palvelusetelipotilaidensa palvelusetelillä pyydyt hoidot valmiiksi. Jos HUS Sydän- ja keuhkokeskus irtisanoo palveluntuottajan, niin palvelusetelipotilaiden jatkohoito sovitaan potilaskohtaisesti.

Peruutuksen/irtisanomisen syitä voivat olla esimerkiksi seuraavat:

- Potilasta ei ole hoidettu potilaan ongelman osalta uniapnean palvelusetelien sääntökirjan ohjeiden mukaisesti
- Palveluntuottajan lääkärin ja hoitajan antama ohjaus ja toteuttama hoito ei noudata sääntökirjan ohjeita, uniapnean käypää hoitoa ja muita hyviä hoitokäytäntöjä, tasa-arvoa ja asiakaslähtöisyyttä
- Potilasta ei ole kyetty palvelemaan riittävällä suomen tai ruotsin kielen taidolla
- Potilas ei ole saanut jatkohoito-ohjeita/ ohjattu asianmukaisesti jatkohoitoon
- Jatkohoitosuunnitelma, jatkohoitoonohjaus, lähete, resepti tms. on jätetty tekemättä

18.2 Palveluntuottajan irtisanoutuminen

Palveluntuottajalla on oikeus irtisanoutua hyväksytyjen palveluntuottajien listalta. Palveluntuottaja poistetaan tällöin välittömästi hyväksytyjen palveluntuottajien joukosta. Palveluntuottajalla on kuitenkin velvollisuus hoitaa irtisanoutumishetkellä jonossa olevat palvelusetelipotilaansa kolmen kuukauden kuluessa irtisanoutumisesta.

Liitteet

- Liite 1. Yleinen tietoturvalisuusliite
- Liite 2. Luettelo HUSin käyttämisestä (tällä hetkellä HUSin puitesopimukseen sisältyvistä) uniapnean CPAP-hoidon tarvikkeista